

31986L0378

L 225/40

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

12.8.1986

SMERNICA RADY
z 24. júla 1986
o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v zamestnaneckých systémoch
sociálneho zabezpečenia

(86/378/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej články 100 a 235,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže zmluva ustanovuje povinnosť každého členského štátu zabezpečiť uplatňovanie zásady, že muži aj ženy by mali dostať za rovnakú prácu rovnakú odmenu; keďže pod „odmenou“ by sa mala rozumieť riadna základná alebo minimálna mzda alebo plat a všetky ďalšie peňažné alebo vecné plnenia, ktoré pracovník priamo či nepriamo dostáva od svojho zamestnávateľa v súvislosti so svojím zamestnaním;

keďže, aj keď zásada rovnakej odmeny sa skutočne priamo vzťahuje na prípady, v ktorých diskrimináciu je možné odhaliť iba na základe kritérií rovnakého zaobchádzania a rovnakej odmeny, vyskytujú sa aj situácie, keď vykonávanie tejto zásady predpokladá prijatie ďalších opatrení, ktoré jednoznačnejšie vymedzujú jej pôsobnosť;

keďže článok 1 (2) smernice Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky ⁽⁴⁾ ustanovuje, že s cieľom zabezpečiť postupné vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením Rada na návrh Komisie prijme opatrenia, ktoré vymedzia jej podstatu, pôsobnosť a spôsoby jej uplatňovania; keďže Rada s týmto cieľom prijala smernicu 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením ⁽⁵⁾;

keďže článok 3 (3) smernice 79/7/EHS ustanovuje, že s cieľom zabezpečiť vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania v zamestnaneckých systémoch Rada na návrh Komisie prijme opatrenia, ktoré vymedzia jej podstatu, rozsah a spôsoby jej uplatňovania;

keďže zásada rovnakého zaobchádzania by sa mala vykonávať v zamestnaneckých systémoch sociálneho zabezpečenia, ktoré poskytujú ochranu pred rizikami uvedenými v článku 3 (1) smernice 79/7/EHS, ako aj v systémoch poskytujúcich zamestnancom ďalšie peňažné alebo vecné plnenia v zmysle zmluvy;

keďže vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania sa nedotýka ustanovení vzťahujúcich sa na ochranu žien z dôvodu materstva,

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 134, 21.5.1983, s. 7.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 117, 30.4.1984, s. 169.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 35, 9.2.1984, s. 7.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 39, 14.2.1976, s. 40.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 6, 10.1.1979, s. 24.

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Účelom tejto smernice je vykonávať zásadu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v zamestnaneckých systémoch sociálneho zabezpečenia, ďalej len „zásada rovnakého zaobchádzania“.

Článok 2

1. „Zamestnaneckými systémami sociálneho zabezpečenia“ sa rozumejú systémy, ktoré neupravuje smernica 79/7/EHS prijatá s cieľom zabezpečiť pre pracovníkov, či už zamestnané osoby alebo samostatne zárobkovo činné osoby, v podniku alebo skupine podnikov, v istej oblasti hospodárskej činnosti alebo povolání alebo skupiny povolání, dávky doplnajúce alebo nahrádzajúce dávky poskytované v rámci zákonných systémov sociálneho zabezpečenia bez ohľadu na to, či je účasť v takýchto systémoch povinná, alebo voliteľná.

2. Táto smernica sa vzťahuje na:

- a) individuálne zmluvy;
- b) systémy s jediným členom;
- c) v prípade odmeňovaných pracovníkov na systémy poistenia ponúkané účastníkom individuálne, ktoré im zaručujú
  - buď dodatočné dávky alebo
  - možnosť zvoliť si dátum, od ktorého sa začnú vyplácať riadne dávky, alebo možnosť voľby medzi viacerými dávkami.

Článok 3

Táto smernica sa vzťahuje na pracujúce obyvateľstvo vrátane samostatne zárobkovo činných osôb, osoby, ktorých činnosť prerušila choroba, materstvo, úraz alebo nedobrovoľná nezamestnanosť, a osoby hľadajúce zamestnanie, ako aj na dôchodcov a zdravotne postihnutých pracovníkov.

Článok 4

Táto smernica sa vzťahuje na:

- a) zamestnanecké systémy, ktoré poskytujú ochranu pred týmito rizikami:
  - chorobou,
  - invaliditou,
  - starobou vrátane predčasného odchodu do dôchodku,
  - pracovnými úrazmi a chorobami z povolania,
  - nezamestnanosťou;
- b) zamestnanecké systémy, ktoré zabezpečujú iné sociálne dávky peňažnou alebo vecnou formou, najmä pozostalostné dávky a rodinné prídavky, ak sa takéto dávky poskytujú

zamestnaným osobám a predstavujú tak plnenie, ktoré zamestnávateľ poskytuje pracovníkovi na základe jeho zamestnania.

Článok 5

1. Za podmienok stanovených v ďalších ustanoveniach zásada rovnakého zaobchádzania znamená, že neexistuje nijaká priama alebo nepriama diskriminácia z dôvodu pohlavia, najmä s odvolaním sa na manželský alebo rodinný stav, predovšetkým pokiaľ ide o:

- rozsah systémov a podmienky prístupu k nim,
  - povinnosť platiť príspevky a výpočet výšky príspevkov,
  - výpočet výšky dávok vrátane doplnkových dávok vyplácaných s ohľadom na manžela/manželku alebo závislé osoby, ako aj podmienky určujúce trvanie a zachovanie nároku na dávky.
2. Zásada rovnakého zaobchádzania sa nedotýka ustanovení o ochrane žien z dôvodu materstva.

Článok 6

1. Zásade rovnakého zaobchádzania odporujú ustanovenia, ktoré sa priamo alebo nepriamo zakladajú na pohlaví osoby, predovšetkým s odvolaním sa na manželský alebo rodinný stav, na účel:

- a) určenia osôb, ktoré môžu byť účastníkmi zamestnaneckého systému;
- b) stanovenia povinnej alebo voliteľnej účasti v zamestnaneckom systéme;
- c) stanovenia rozdielnych pravidiel týkajúcich sa veku, v akom môže osoba do systému vstúpiť, alebo minimálnej dĺžky zamestnania či účasti v systéme zakladajúcej nárok na dávky;
- d) stanovenia rozdielnych pravidiel — s výnimkou prípadov uvedených pod písmenom h) a i) — vrátenia príspevkov v prípade, že pracovník zo systému vystúpi bez toho, aby splnil podmienky, ktoré by mu zaručili odložený nárok na dlhodobé dávky;
- e) stanovenia rozdielnych podmienok na poskytovanie dávok alebo obmedzenia týchto dávok len pre pracovníkov jedného alebo druhého pohlavia;
- f) stanovenia rozdielnych vekových hraníc odchodu do dôchodku;
- g) pozastavenia zachovania alebo nadobudnutia práv počas materskej dovolenky alebo pracovného voľna z rodinných dôvodov, udeleného na základe zákona alebo dohody a hrađeného zamestnávateľom;
- h) stanovenia rozdielnej výšky dávok s výnimkou prípadov, keď je potrebné prihliadnuť na poistno-technické prepočítavacie faktory, ktoré sa odlišujú podľa pohlavia v prípade dávok označených ako dávky definované podľa príspevkov;

- i) stanovenia rozdielnej výšky príspevkov pracovníkov;
stanovenia rozdielnej výšky príspevkov zamestnávateľov v prípade dávok označených ako dávky definované podľa príspevkov s výnimkou prípadov, keď ide o to, aby sa navzájom vyrovnala výška týchto dávok;
- j) stanovenia rozdielných noriem alebo noriem vzťahujúcich sa len na pracovníkov konkrétneho pohlavia — s výnimkou prípadov uvedených pod písmenom h) a i) — pokiaľ ide o záruku alebo zachovanie nároku na odložené poberanie dávok v prípade, že pracovník zo systému vystúpi.
2. Ak sa poskytovanie dávok podľa tejto smernice ponechá na úvahu orgánov, ktoré systém spravujú, tieto orgány musia zohľadniť zásadu rovnakého zaobchádzania.

Článok 7

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že:

- a) všetky ustanovenia právne záväzných kolektívnych zmlúv, vnútropodnikových predpisov alebo iných úprav vzťahujúcich sa na zamestnanecké systémy, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, budú alebo sa budú môcť vyhlásiť za neplatné alebo zmenené;
- b) systémy, v ktorých takéto ustanovenia existujú, nebude možné schváliť ani rozšíriť prostredníctvom správnych opatrení.

Článok 8

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že ustanovenia zamestnaneckých systémov, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, sa preskúmajú najneskôr do 1. januára 1993.
2. Táto smernica nebráni tomu, aby sa práva a povinnosti vyplývajúce z účasti v danom zamestnaneckom systéme v období pred jeho zmenou aj ďalej riadili predpismi systému, ktoré boli v platnosti v uvedenom období.

Článok 9

Členské štáty môžu povinné uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania odložiť, ak ide o:

- a) určenie vekovej hranice odchodu do dôchodku na účel poskytovania starobného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov a o prípadné dôsledky na iné dávky:
- buď do termínu, keď sa rovnosť v tejto oblasti dosiahne v zákonných systémoch,
  - alebo najneskôr do termínu, ktorý na uplatnenie rovnosti v tomto smere predpisuje smernica,

- b) pozostalostné dôchodky až dovtedy, kedy sa podľa smernice v zákonných systémoch sociálneho zabezpečenia bude musieť začať vykonávať zásada rovnakého zaobchádzania,
- c) uplatňovanie prvého pododseku článku 6 1) i) so zohľadnením rozdielných poisťno-technických prepočítavacích činiteľov, najneskôr však do uplynutia lehoty trinástich rokov od oznámenia tejto smernice.

Článok 10

Členské štáty zavedú do svojich vnútroštátnych právnych poriadkov potrebné opatrenia umožňujúce každému zamestnancovi, ktorý sa pokladá za poškodeného v dôsledku neuplatnenia zásady rovnakého zaobchádzania, domáhať sa svojich práv súdnou cestou po prípadnom posúdení veci inými príslušnými orgánmi.

Článok 11

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby chránili zamestnanca pred prepustením, ktorým by zamestnávateľ reagoval na sťažnosť podanú v rámci podniku alebo podanú na príslušný orgán s právomocou konať vo veci s cieľom dosiahnuť súlad so zásadou rovnakého zaobchádzania.

Článok 12

1. Členské štáty prijímú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do troch rokov od jej oznámenia ⁽¹⁾. Ihneď o tom budú informovať Komisiu.
2. Členské štáty najneskôr do piatich rokov od oznámenia tejto smernice poskytnú Komisii všetky informácie potrebné na to, aby mohla vypracovať správu o uplatňovaní tejto smernice a predložiť ju Rade.

Článok 13

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 24. júla 1986

Za Radu

predseda

A. CLARK

⁽¹⁾ Táto smernica bola členským štátom oznámená 30. júla 1986.